

Fül-orr-gégészeti sürgősségi ellátás

Dr Tóth Ágnes

Főbb sürgősségi feladatok

A légzési nehézség gégészeti okai

– vagy a légútbiztosítás gégészeti nehézségei

Vérzések a légutak, a tápcsatorna felső részéből és ellátásuk

Haemoptoe

Szédülés, hányás

Nyelési képtelenség

Marószer mérgezések

A légzési nehézség okai (1.)

- Idegentestek a garatban
  - gégeben
  - alsó légutakban
- Oedema a garatban, gégeben:
  - Allergia: gyógyszer, rovarcsípés
  - Gyulladásos háttér: peritonsillaris abscessus, tonsillitis confluens, epiglottitis acuta
  - Tumoros háttér

Légzési nehézség okai (2.)

- A canule-viselő beteg légzészavara
- Gégészeti beavatkozás, műtét utáni nehézlégzés
- Sugárkezelés alatti légzési, nyelési zavarok
- Pajzsmirígyműtét utáni nehézlégzés, a n. recurrens paresis tünetei

Légzési nehézség okai (3.)

- Gyermekkorban:
  - Epiglottitis acuta infantum (Haemophilus influenzae B tip.)
  - Laryngitis subglottica
  - Laryngotracheobronchitis maligna sicca

Légzési nehézség okai (4.)

- Gégesérülés
  - Belső – intubációs kísérletek közvetlen hatása
  - Külső: tompa, áthatoló
- Tartós intubatio következményei:
perichondritis, tracheomalacia, granuloma,
tracheo-oesophagealis fistula, subglotticus
vagy trachea stenosis

Légúti idegentest tünetei

- Görcsös köhögés
- Stridoros légzés
- Belégzési dyspnoe
- Nyugtalanság
- Teljes elzáródás esetén: aphonia
  - Köhögés és a légzés hiánya
  - Pszichomotoros nyugtalanság
  - Cyanosis, eszméletvesztés

Gégevizenyő tünetei

- „bedagadt a torkom”
- Rekedtség
- Aphonia
- Nyugtalanság
- Cyanosis
- Eszméletvesztés
- Exitus

Légútbiztosítás sebészi módszerei

- **Conicotomia:**
legfeljebb 24 óráig tartható fenn
- Tracheotomia

A légút biztosítás nehézségei

- Intubációs akadály: szájjár, térfoglaló folyamatok, postoperatív hegesedés,
- Conicotomia, tracheotomia nehézségei: a műtéti területet is infiltráló tumor akár kívülről akár intraluminalisan
  - Hegesedés, diszlokáció, vérzés
  - Alkati tulajdonságok: Bechterew-kór

Nyelőcső idegentest tünetei

- Idegentest érzés
- Dystensio
- Légzési nehézség (mérsékelt, a trachea hátsó falát bedomborítja)
- Nyelési nehézség v. teljes stop
- Perforáció esetén: dysphagia, mellkasi fájdalom, sc. emphysema, dyspnoe, ptx.

Vérzések

Orrvérzés:

- Gyermekkorban
- Felnőtt korban – anticoagulans th.,
hypertonia

Mandulaműtét utáni vérzés, véres hányás

Gastrointestinalis vérzés:

differentialdiagnostikai kérdés lehet

Haemoptoe

- A vérzés helyének eldöntése, a beteg megfelelő helyre való irányítása: algarat, gégebetegség vagy alsó légúti eredet

Szédülés

- Szisztémás: fül-orr-gégészeti ellátás
- Nem szisztémás: neurológiai ellátás
  - Objektív tüneteket kell keresni: nystagmus, dőlés, félremutatás

A szédülés kísérőtünetei

- Nystagmus
- Vegetatív tünetek
- Halláscsökkentés
- Fülcsengés
- Fejfájás, nyaki gerinc fájdalom
- Neurológiai tünetek

Nyelési képtelenség

- Szájüregi, garat-, gégefájdalom miatt: radioepithelitis, abscessus, szájfenéki phlegmone, epiglottitis
- Nyelőcső szűkület, tumor, idegentest

Marószer mérgezések

- Savmérgezés: coagulatiós necrosis
- Lúgmérgezés: colliquatiós necrosis

A pszichés zavarok sürgősségi megnyilvánulásai

- Gombócérzés, fulladásérzés
- Szédülés, járásképtelenség
- Összeesés, eszméletvesztés
- Aponia